EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.3.2022.
COM(2022) 127 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU

o primjeni Uredbe (EU) br. 606/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima

1. UVOD

1.1. Kontekst

Uredbom (EU) br. 606/2013 o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima[1] („Uredba”) dopunjuje se Direktiva 2011/99/EU o europskom nalogu za zaštitu[2] („Direktiva”). Obje pripadaju istom zakonodavnom paketu. Uredba je donesena 12. lipnja 2013. na temelju članka 81. stavka 2. točaka (a), (e) i (f) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Direktiva i Uredba čine dosljedan skup mjera zajedno s Direktivom 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela[3] („Direktiva o pravima žrtava”). Time se jačaju prava i zaštita žrtava i potencijalnih žrtava kaznenih djela kad putuju ili se sele u drugu državu članicu.

Direktivom i Uredbom nastoji se postići taj cilj osiguravanjem nadležnim tijelima u državama članicama pravne osnove za priznavanje naloga za zaštitu izdanih u drugoj državi članici. Na temelju tog pravnog okvira sve države članice moraju priznati i izvršiti naloge za zaštitu u kaznenim stvarima i zaštitne mjere u građanskim stvarima izdane u drugoj državi članici.

U ovom se izvješću ocjenjuje primjena Uredbe u skladu s njezinim člankom 21. Europska komisija isto tako mora Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru podnijeti izvješće o primjeni Uredbe i, ako je potrebno, priložiti prijedloge izmjena. Iako je rok za izvješće bio 11. siječnja 2021., Komisija je zbog izbijanja pandemije bolesti COVID-19 u prvoj polovini 2020. bila pod nezapamćenim pritiskom pri pripremi hitnih dokumenata povezanih s bolešću COVID-19, zbog čega se kasnilo s izradom ocjene i njezinom objavom.

Uredbom se dopunjuje Direktiva kako bi se osiguralo da ne postoje pravne praznine u okviru EU-a za uzajamno priznavanje zaštitnih mjera za žrtve kaznenih djela. Stoga se ovo izvješće mora čitati zajedno s izvješćem o provedbi Direktive koje je Komisija objavila 11. svibnja 2020.[4] Izvješća zajedno daju cjelovitu sliku minimalnih pravila koja se primjenjuju na razini EU-a na transnacionalno priznavanje i izvršenje zaštitnih mjera od strane nadležnih tijela u državama članicama.

1.2. Svrha i glavni elementi Uredbe

Cilj je Uredbe osigurati da se fizička osoba na koju se primjenjuje zaštitna mjera u građanskim stvarima u jednoj državi članici može nastaviti oslanjati na takvu zaštitu

---

1 Uredba (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima (SL L 181, 29.6.2013., str. 4.).

2 Direktiva 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu (SL L 338, 21.12.2011., str. 2.).

3 Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14.11.2012., str. 57.).

4 Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Direktive 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu (COM(2020) 187 final, 11.5.2020.).

kad se seli ili putuje u drugu državu članicu. Uredbom se istovremenom nastoje zaštititi prava na obranu osobi koja predstavlja opasnost.

Stoga se Uredbom utvrđuju pravila za uzajamno priznavanje zaštitnih mjera koje su određene u državama članicama. Tim se pravilima nadležnim tijelima omogućuje da osiguraju trajnu zaštitu u cijeloj Uniji uporabom jednostavnog i brzog mehanizma.

Uredba se primjenjuje na nacionalne zaštitne mjere u građanskim stvarima koje su određene u okviru građanskih i upravnih postupaka. Točnije, primjenjuje se na mjere kojima se nameću obveze osobi koja predstavlja opasnost za tjelesnu ili psihološku nepovredivost druge osobe, a čiji je cilj zaštititi tu drugu osobu. Uredba se primjenjuje na sve žrtve. Obuhvaća tri najčešće vrste nacionalnih zaštitnih mjera:

- zabranu ili uređenje ulaska u mjesto u kojem zaštićena osoba prebiva, radi, boravi ili ih redovito posjećuje,
- zabranu ili uređenje odnosa, u bilo kojem obliku, sa zaštićenom osobom, i
- zabranu ili uređenje približavanja zaštićenoj osobi na udaljenost manju od propisane.

Zaštitnim mjerama uglavnom se nastoji spriječiti svaki oblik:

- rodno uvjetovanog nasilja,
- nasilja u obitelji, ili
- nasilja počinjenog od strane bliskih osoba, kao što su fizičko nasilje, zlostavljanje, spolno nasilje, praćenje, zastrašivanje ili drugi oblici posredne prisile.

Žrtve takvih kaznenih djela posebno su izložene sekundarnoj i opetovanoj viktimizaciji, zastrašivanju i odmazdi. Zaštitne mjere u praksi se prvenstveno odnose na žene.

Nalozi za zaštitu obično za sobom povlače relativno ograničeno kršenje slobode kretanja osobe koja predstavlja opasnost. Izdavanje i praćenje naloga za zaštitu općenito ne uključuju znatna financijska ulaganja. Međutim, mogu pomoći smanjiti i spriječiti nasilje[5].

U praksi osoba koja prima zaštitu na temelju jedne ili više nacionalnih zaštitnih mjera („zaštićena osoba”) podnosi zahtjev nadležnom tijelu države članice u kojoj se određuju zaštitne mjere („tijelo za izdavanje”). Ako je zahtjev odobren, tijelo za izdavanje u toj državi članici („država članica podrijetla”) izdaje potvrdu. Tijelo za izdavanje zatim šalje tu potvrdu nadležnom tijelu druge države članice („zamoljena država članica”), od koje se zahtijeva priznavanje i izvršavanje zaštitnih mjera na državnom području zamoljene države članice. Nadležno tijelo zamoljene države članice može donijeti bilo kakvu mjeru dostupnu u okviru svojeg nacionalnog prava u sličnom slučaju kako bi se zaštićenoj osobi nastavila pružati zaštita na državnom području zamoljene države članice. Zamoljena država članica mora žrtvi osigurati istu razinu zaštite kakvu bi u sličnoj situaciji osigurala vlastitim državljanima.

[5] van der Aa, S., Niemi, J., Sosa, L., Ferreira, A., Baldry, A., *Mapping the legislation and assessing the impact of protection orders in the European Member States* (Mapiranje zakonodavstva i procjena učinka naloga za zaštitu u europskim državama članicama), 2015.

Potvrda o zaštitnim mjerama u građanskim stvarima izdaje se na višejezičnom standardnom obrascu koji je donesen naknadnim provedbenim aktom[6]. Druge države članice moraju priznati tu potvrdu bez ikakve dodatne provjere. Potvrda mora biti izravno izvršna, što znači da se zaštićena osoba može izravno pozvati na zaštitne mjere pred tijelima zamoljene države članice.

Uredba se od 11. siječnja 2015. izravno primjenjuje u svim državama članicama osim Danske.

1.3. Svrha i opseg izvješća

Analiza Komisije uglavnom se temelji na izravnim informacijama dobivenima od država članica. Komisija je izdvojila osnovne podatke iz obavijesti država članica u skladu s člankom 18. stavkom 1. U tim obavijestima navode se nadležna tijela i jezici koji su prihvaćeni za potrebe Uredbe. Osim toga, Komisija je pregledala odgovore iz upitnika o primjeni Uredbe od njezina stupanja na snagu. Komisija je u srpnju 2021. poslala taj upitnik nadležnim tijelima u državama članicama, a 19 država članica odgovorilo je na njega. Od svih država članica njih je 16 potvrdilo da njihov pravni sustav omogućuje zaštitne mjere u građanskim stvarima. Komisija je prikupila dodatne informacije o nadležnim tijelima u državama članicama preko portala e-pravosuđe.

Komisija se za izradu ovog izvješća koristila dvjema dodatnim studijama, kojima se dopunjuju podaci dobiveni od država članica. Konkretno, Komisija se nadovezala na studiju koju je 2017. objavio Europski parlament, a u kojoj se analizira funkcioniranje uzajamnog priznavanja zaštitnih mjera u građanskim stvarima kao dio ocjene provedbe Direktive[7]. Komisija je isto tako istražila konačno izvješće POEMS-a, projekta financiranog u okviru Komisijina programa DAPHNE od 2012. do 2014. U tom se izvješću daje pregled zakonodavstva i ocjena utjecaja nalogâ za zaštitu u državama članicama[8].

To je izvješće usmjereno na odredbe koje čine srž Uredbe i ključne su za neometano funkcioniranje uzajamnog priznavanja zaštitnih mjera u građanskim stvarima na razini EU-a.

Te odredbe uključuju obvezu obavješćivanja o vrstama tijela koja su nadležna u stvarima obuhvaćenima Uredbom, navodeći:

- tijela koja su nadležna za izdavanje potvrda o zaštitnim mjerama u građanskim stvarima,
- tijela pred kojima se na zaštitnu mjeru određenu u drugoj državi članici potrebno pozivati (i koja su nadležna za izvršenje te mjere),
- tijela koja su nadležna za provedbu prilagodbe zaštitnih mjera, i
- tijela kojima treba podnijeti zahtjev za odbijanje priznavanja.

---

6 Provedbena uredba Komisije (EU) br. 939/2014 od 2. rujna 2014. o uvođenju potvrda iz članaka 5. i 14. Uredbe (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima (SL L 263, 3.9.2014., str. 10.).

7 Služba Europskog parlamenta za istraživanja, *European protection order – Study*, PE 603.272, rujan 2017. (http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/603272/EPRS_STU(2017)603272_EN.pdf).

8 van der Aa, S. et al., op. cit.

U izvješću se analizira i sljedeće:

- pravila država članica kojima se uređuje uporaba jezika,
- obveza poštovanja prava na obranu osobi koja predstavlja opasnost,
- izdavanje, obrada i prosljeđivanje potvrda o zaštitnim mjerama u građanskim stvarima, i
- ispravak i povlačenje potvrda o zaštitnim mjerama u građanskim stvarima.

2. OPĆA OCJENA

Izvješćem su obuhvaćene sve države članice koje su obvezane Uredbom[9].

Tijela za izdavanje u državi članici podrijetla mogu odrediti zaštitne mjere u građanskim stvarima, primjerice zabranu približavanja drugoj osobi na udaljenost manju od propisane. U skladu s uvodnom izjavom 14. Uredbe zamoljena država članica mora priznati takve mjere kao zaštitne mjere u građanskim stvarima.

Osim toga, pojam građanskih stvari mora se tumačiti samostalno. Tijelo koje određuje zaštitnu mjeru može biti građanskog, upravnog ili kaznenog karaktera. Međutim, taj karakter nije bitan za ocjenjivanje građanskopravnog karaktera određene zaštitne mjere sve dok se sama odluka odnosi na građanske stvari (uvodna izjava 10.).

Uredbom se uzimaju u obzir različite pravne tradicije država članica te se njome ne utječe na nacionalne sustave za određivanje zaštitnih mjera. To znači da se njome ne obvezuju države članice da mijenjaju svoje nacionalne sustave kako bi omogućile zaštitne mjere u građanskim stvarima, niti da uvedu zaštitne mjere u građanske stvari radi primjene Uredbe (uvodna izjava 12.).

Komisija je od 16 država članica dobila potvrdu da njihovi pravni sustavi omogućuju zaštitne mjere u građanskim stvarima. Od svih država članica njih su četiri potvrdile da ne omogućuju zaštitne mjere u građanskim stvarima ili potvrde obuhvaćene Uredbom. Komisija je to uzela u obzir pri pisanju izvješća.

Stoga je izvješće odraz situacije u državama članicama u mjeri u kojoj je Uredba primjenjiva na njih u praksi. Tim se izvješćem uzima u obzir i uvodna izjava 12. Uredbe.

U konačnom izvješću POEMS-a iz 2015.[10] i studiji Europskog parlamenta iz 2017.[11] utvrđeno je da sve države članice omogućuju neki oblik naloga za zaštitu u kaznenim ili građanskim stvarima. Međutim, obje su studije utvrdile bitne razlike u zakonima koji se odnose na nalog za zaštitu i razinama zaštite na razini EU-a, što može ugroziti neometano funkcioniranje Direktive i Uredbe, koje zajedno čine pravni okvir EU-a.

Čini se da većina država članica podržava sustav određivanja zaštitnih mjera nakon kaznenog postupka ili nakon građanskog ili upravnog postupka. U drugim državama članicama žrtvama je na raspolaganju kombinacija građanskih i kaznenih mjera.

---

9 Izvješćem nije obuhvaćena Ujedinjena Kraljevina jer su podaci o provedbi Uredbe koji su prikupljeni za analitički dio izvješća prikupljeni nakon što je ta zemlja napustila EU i nakon završetka prijelaznog razdoblja za vrijeme kojeg se Uredba još uvijek primjenjivala u njoj.

10 van der Aa, S. et al., op. cit.

11 Služba Europskog parlamenta za istraživanja, op. cit.

U određenim slučajevima nadležna tijela u državama članicama mogu imati teškoća pri određivanju primjenjuje li se Direktiva ili Uredba. Ta je situacija vjerojatna kad jedan nalog za zaštitu uključuje nekoliko mjera različitih karaktera (građanskog, upravnog ili kaznenog).

Stoga se u konačnom izvješću POEMS-a iz 2015. i studiji Europskog parlamenta iz 2017. navodi da se upotreba zaštitnih mjera u građanskim i kaznenim stvarima te način njihove primjene u praksi uvelike razlikuju na razini EU-a.

3. SPECIFIČNA OCJENA

3.1. Nadležna tijela (članak 18. stavak 1. točka (a))

U članku 18. stavku 1. točki (a) Uredbe propisuje se da države članice obavješćuju Komisiju o vrstama tijela koja su nadležna u predmetima obuhvaćenima Uredbom. Do srpnja 2015. samo jedna država članica koja je obvezana Uredbom nije dostavila potrebne informacije Komisiji.

U skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe tijelo za izdavanje države članice podrijetla na zahtjev zaštićene osobe mora izdati potvrdu na višejezičnom standardnom obrascu. U članku 18. stavku 1. točki (a) podtočki i. propisuje se da države članice obavješćuju Komisiju o kategorijama tijela koja su nadležna za određivanje zaštitnih mjera i izdavanje potvrda.

Od svih država članica na koje se Uredba primjenjuje njih 20 navelo je zemljopisno nadležne sudove kao tijela koja su nadležna za određivanje i izdavanje zaštitnih mjera u građanskim stvarima. To uključuje prvostupanjske, žalbene i vrhovne sudove. Od svih država članica njih pet izričito je navelo obiteljske sudove ili obiteljske odjele na sudovima, dok je jedna država članica navela radni sud. Nadalje, četiri države članice obavijestile su da su nadležni i državni odvjetnici.

Kako bi se u obzir uzele različite vrste tijela koja određuju zaštitne mjere u građanskim stvarima u državama članicama, Uredba se primjenjuje na odluke kako pravosudnih tako i upravnih tijela. Međutim, upravna tijela moraju jamčiti svoju nepristranost i pravo stranaka na sudsko preispitivanje odluka. To isto tako znači da policijska tijela ne mogu biti tijela za izdavanje (uvodna izjava 13.). Jedna država članica obavijestila je Komisiju da je nadležan gradonačelnik. Druga država članica obavijestila je da policija, u svojstvu tijela kojemu su povjerene ovlasti javne uprave, može odrediti privremene mjere preventivnog ograničavanja i izdati potvrde.

U članku 18. stavku 1. točki (a) podtočki ii. Uredbe propisuje se da države članice obavješćuju Komisiju o vrstama tijela:

- pred kojima se na zaštitnu mjeru određenu u drugoj državi članici potrebno pozivati, i/ili
- koja su nadležna za izvršenje te mjere.

Od svih država članica njih je 12 imenovalo sudove, a od njih je pak samo jedna izričito imenovala zemljopisno nadležne sudove, kao što su okružni, gradski ili županijski sudovi. U tri države članice nadležni su državni odvjetnici, a u četiri države članice nadležan je sudski izvršitelj. Osim toga, osam država članica uključuju tijela za izvršavanje zakonodavstva za izvršenje zaštitnih mjera. Čini se da je u dvije države članice policija izravno odgovorna za priznavanje potvrda i izvršavanje zaštitnih mjera.

U članku 18. stavku 1. točki (a) podtočki iii. Uredbe propisuje se da države članice obavješćuju Komisiju o vrstama tijela koja su nadležna za provedbu prilagodbe zaštitnih mjera. Od svih država članica njih 18 izričito je imenovalo zemljopisno nadležne sudove, kao što su okružni sudovi, gradski sudovi, županijski sudovi ili predsjednik lokalnog suda. Nadalje, tri države članice imenovale su sudove ili prvostupanjske sudove općenito, dvije države članice imenovale su državne odvjetnike, a druge dvije države članice imenovale su sudskog izvršitelja.

Naposljetku, u članku 18. stavku 1. točki (a) podtočki iv. Uredbe propisuje se da države članice obavješćuju Komisiju o vrstama tijela kojima treba podnijeti zahtjev za odbijanje priznavanja (i izvršenja). Od svih država članica njih 17 izričito je imenovalo zemljopisno nadležne sudove. S druge strane, četiri države članice navele su druge vrste sudova, kao što su prvostupanjski, prekršajni i žalbeni sudovi.

3.2. Pravila kojima se uređuje uporaba jezika (članak 18. stavak 1. točka (b), članak 16., članak 4. stavak 2. točka (c) i članak 5. stavak 3.)

Ako je to potrebno, zaštićena osoba koja se u zamoljenoj državi članici želi pozvati na zaštitnu mjeru mora dostaviti nadležnim tijelima prijevod potvrde (članak 4. stavak 2. točka (c)). Zaštićena osoba može zatražiti od države članice podrijetla da joj osigura taj prijevod (članak 5. stavak 3.).

Potvrda se mora prevesti na jedan od službenih jezika zamoljene države članice ili na bilo koji službeni jezik EU-a za koji je ta država članica navela da ga može prihvatiti (članak 16. stavak 1.). Države članice morale su do 11. srpnja 2014. obavijestiti Komisiju o toj informaciji (članak 18. stavak 1. točka (b)). Ukupno osam država članica ispunilo je taj rok. Do srpnja 2015. samo jedna država članica koja je obvezana Uredbom nije dostavila potrebne informacije Komisiji.

Od svih država članica njih su tri prihvatile dolazne potvrde na engleskom jeziku, dok je jedna obavijestila Komisiju da jedan od okružnih sudova prihvaća dolazne potvrde na talijanskom jeziku. Nadalje, dvije države članice prihvaćaju dolazne potvrde na dodatnim jezicima na recipročnoj osnovi.

3.3. Postupovna jamstva za osobu koja predstavlja opasnost (članci 6., 11., 12. i 13.)

Uredbom se predviđaju posebne zaštitne mjere kako bi se osiguralo poštovanje prava na obranu osobi koja predstavlja opasnost ako zaštićena osoba zatraži izdavanje potvrde (članak 6.) Nadležno tijelo u prvom redu mora provjeriti sljedeće:

- je li osoba koja predstavlja opasnost obaviještena o zaštitnoj mjeri (ili o prilagodbi zaštitne mjere, u skladu s člankom 11. stavkom 3.),
- je li osoba koja predstavlja opasnost obaviještena o pokretanju postupka, ili
- ima li osoba koja predstavlja opasnost pravo pobijati zaštitnu mjeru u državi članici podrijetla.

U pet država članica osobu koja predstavlja opasnost o zaštitnoj mjeri obavješćuje osobno sudski izvršitelj ili sudski službenik.

U dvije države članice osobu se obavješćuje osobno ili preporučenom pošiljkom. U jednoj državi članici to se čini samo preporučenom pošiljkom. U jednoj državi članici obavješćivanje se najčešće provodi u pisanom obliku (elektronički ili preporučenom pošiljkom). Ako je osoba koja predstavlja opasnost prisutna na

saslušanju, informacije se pružaju usmeno. U jednoj državi članici osobu se obavješćuje običnom pismovnom pošiljkom. U tri države članice policija u nekim slučajevima može osobno provesti obavješćivanje.

U tri države članice ne postoje posebna pravila za obavješćivanje o potvrdi. Osobu koja predstavlja opasnost može se obavijestiti na razne načine, primjerice elektroničkim putem, preporučenom pošiljkom, kurirskom službom ili osobno.

Države članice nisu navele opetovane probleme s obavješćivanjem osobe koja predstavlja opasnost.

U skladu s Uredbom osoba koja predstavlja opasnost može pokrenuti sudski postupak u zamoljenoj državi članici. Osoba koja predstavlja opasnost može podnijeti žalbu protiv prilagodbe zaštitne mjere (članak 11. stavak 5.). U određenim slučajevima[12] ta osoba može zatražiti i odbijanje priznavanja ili izvršenja zaštitne mjere (članak 13. stavak 1.).

Samo je jedna država članica navela statističke podatke o postupcima koje su osobe koje predstavljaju opasnost pokrenule pred prvostupanjskim sudom. U 2017. podneseno je ukupno 13 zahtjeva, 28 ih je podneseno u 2018., a 13 u 2019.

3.4. Izdavanje, obrada i prosljeđivanje potvrde (članak 4. stavak 1. i članak 5. stavak 1.)

Zaštićena osoba može od tijela za izdavanje države članice podrijetla zatražiti izdavanje potvrde (članak 5. stavak 1.) i obratiti se tijelima druge države članice radi priznavanja i izvršenja potvrde. U skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe države članice moraju priznati zaštitne mjere određene u drugoj državi članici bez provođenja posebnog postupka. Nadalje, te mjere moraju biti izravno izvršne u zamoljenoj državi članici.

Svih osam država članica koje su pružile povratne informacije o tom pitanju navelo je da je funkcioniranje višejezičnog standardnog obrasca koji se izdaje u skladu s člankom 5. Uredbe, uključujući njegov sadržaj, zadovoljavajuće.

Od svih država članica njih je sedam omogućilo elektroničko slanje potvrda. Osim toga, pet država članica potvrdilo je da se potvrde za priznavanje zaštitnih mjera u građanskim stvarima mogu digitalno obrađivati. Četiri od tih država članica imale su pozitivno iskustvo u tom pogledu, a nijedna nije imala negativno iskustvo. Nijedna država članica nije izvijestila Komisiju ni o kakvim problemima sa slanjem potvrda. Međutim, jedna država članica navela je da se moraju ispuniti posebni standardni obrasci ako se radi o više osoba. U takvim slučajevima ispunjavanje obrazaca oduzima više vremena.

Nijedna država članica nije navela opetovane probleme s postupkom, uključujući poštovanje rokova. Naposljetku, četiri države članice navele su da ne raspolažu podacima ili praktičnim iskustvom.

[12] Ako je takvo priznavanje očito u suprotnosti s javnim poretkom zamoljene države članice ili ako bi bilo nespojivo sa sudskom odlukom donesenom ili priznatom u toj državi članici.

3.5. Ispravak ili povlačenje zaštitnih mjera i potvrda (članak 14. stavak 1. i članak 9. stavak 1.)

Zaštitna mjera može se suspendirati, ograničiti ili povući u državi članici podrijetla. U tom slučaju zaštićena osoba ili osoba koja predstavlja opasnost može zatražiti izdavanje potvrde kako bi se osiguralo uzimanje u obzir tih promjena u zamoljenoj državi članici (članak 14. stavak 1.).

Ako potvrda sadržava pogrešku u pisanju ili je očito pogrešno izdana, zaštićena osoba ili osoba koja predstavlja opasnost može zatražiti ispravak ili povlačenje potvrde. Tijelo za izdavanje može to učiniti i na vlastitu inicijativu (članak 9. stavak 1.).

Svih osam država članica koje su pružile povratne informacije o tom pitanju navelo je da je funkcioniranje višejezičnog standardnog obrasca koji se izdaje u skladu s člankom 14. Uredbe, uključujući njegov sadržaj, zadovoljavajuće.

Samo je jedna država članica pružila informacije o prosječnom vremenu za provođenje povlačenja ili ispravljanja, navodeći da je za to bilo potrebno od 10 do 14 dana. Nadalje, jedna država članica obavijestila je da je potvrda u jednom slučaju trebala biti ispravljena zbog pogreške u izračunu.

U drugoj državi članici nacionalnim pravom nije određen rok za ispravak ili povlačenje potvrde. U njoj se izdavanje ispituje na sudskoj raspravi, o kojoj sudionici moraju biti obaviješteni unaprijed. Stoga se trajanje postupka može razlikovati ovisno o trajanju tih sudskih postupaka. Naposljetku, devet država članica nije pružilo podatke ili je navelo da nije imalo nijedan slučaj.

3.6. Informiranje i osposobljavanje o provedbi Uredbe

Od svih država članica njih je sedam skretalo pozornost pravosudnim tijelima i zaposlenicima pravosudnih tijela na provedbu Uredbe, posebice s pomoću dopisa s informacijama, internetskih stranica, priručnika i uputa za rad, odvjetničkih komora i smjernica.

U pet država članica organizirani su tečajevi osposobljavanja o provedbi Uredbe. Međutim, u njih četiri na tim tečajevima naglasak nije stavljen na Uredbu, već su činili dio programâ za suce i/ili sudske službenike i bili su općenitije prirode.

4. PRIKUPLJANJE PODATAKA

U srpnju 2021. Komisija je poslala upitnik nadležnim tijelima u državama članicama kako bi prikupila podatke i informacije o provedbi Uredbe od njezina stupanja na snagu. Komisija je dobila odgovore od 19 država članica, od kojih je 16 potvrdilo da njihov pravni sustav omogućuje zaštitne mjere u građanskim stvarima.

Komisija je ustvrdila da je 10 država članica (tj. polovina država članica na koje se Uredba primjenjuje) izjavilo da nemaju raščlanjene statističke podatke o zaštitnim mjerama u građanskim stvarima. Stoga te države članice nisu mogle pružiti podatke o broju izdanih ili primljenih potvrda u skladu s Uredbom. Od svih država članica njih je sedam pružilo podatke, ali je navelo iznimno niske brojke kako za izdane tako i za primljene potvrde (od 1 do 0). U jednoj državi članici izdano je 25 potvrda.

Od svih država članica njih je 14 odgovorilo da nije imalo nijedan slučaj ili da nemaju raščlanjene statističke podatke o zahtjevima za izdavanje potvrda koje su primile u svojstvu države članice podrijetla. S druge strane, dvije države članice izvijestile su da su njihova nadležna tijela primila svaka po jedan zahtjev za izdavanje potvrde te je jedan od ta dva odbijen.

U upitniku su postavljena pitanja i o slučajevima u kojima su države članice, u svojstvu zamoljene države članice, izvršile zaštitnu mjeru putem potvrde iz članka 5. i naposljetku prilagodile tu mjeru. Od svih država članica njih je pet navelo da nisu imale nijedan takav slučaj.

Slično tome, pet država članica navelo je da nije imalo nijedan slučaj koji uključuje žalbeni postupak protiv prilagodbe zaštitne mjere.

Gotovo sve države članice koje su odgovorile na upitnik navele su da nemaju poznate slučajeve (dvije države članice) ili raščlanjene podatke (devet država članica) o suspendiranim, ispravljenim ili povučenim zaštitnim mjerama u skladu s člankom 14. ili člankom 9. Uredbe. To vrijedi bez obzira na to jesu li djelovale kao države članice podrijetla ili zamoljene države članice. U jednoj državi članici jedna potvrda ispravljena je u skladu s člankom 9. Uredbe zbog pogreške u izračunu.

U konačnom izvješću POEMS-a iz 2015.[13] i studiji Europskog parlamenta iz 2017.[14] već je istaknut nedostatak pouzdanih i javno dostupnih podataka o pojavi naloga za zaštitu u građanskim stvarima. U obje studije navedeno je da mnoge države članice nemaju redovite statističke podatke i mogu se osloniti samo na podredne studije. Osim toga, pružene informacije obično su se odnosile na određene naloge za zaštitu ili određene dijelove zemlje. U studijama je iznesen zaključak da bi velike razlike u podacima prikupljenima u raznim državama članicama mogle ukazivati na veliku podcijenjenost prave pojave zaštitnih mjera u građanskim stvarima. Slični su zaključci doneseni i u okviru studije iz 2021. Nedostatak raščlanjenih podataka po državama članicama čiji pravni sustavi omogućuju zaštitne mjere u građanskim stvarima otežava stvarnu procjenu primjene zaštitnih mjera u građanskim stvarima.

13 van der Aa, S. et al., op. cit.

14 Služba Europskog parlamenta za istraživanja, op. cit.

5. ZAKLJUČAK

Neometano funkcioniranje Uredbe od presudne je važnosti za pružanje potpune i pouzdane zaštite žrtvama kaznenih djela u EU-u pri ostvarivanju njihova prava na slobodno kretanje.

Predmetne države članice izjavile su da je osnova sustava uzajamnog priznavanja koji je uspostavljen Uredbom (tj. funkcioniranje višejezičnog standardnog obrasca) zadovoljavajuća. Osim toga, čini se da države članice nisu imale većih problema s primjenom glavnih aspekata Uredbe, odnosno onih koji se odnose na izdavanje, obradu i prosljeđivanje potvrda. Neke države članice mogu slati potvrde u elektroničkom obliku.

Države članice nisu navele ni opetovane probleme u vezi s postupovnim jamstvima za osobu koja predstavlja rizik. Konkretno, kad je riječ o obavješćivanju te osobe o zaštitnim mjerama, države članice primjenjuju različite postupke, kao što su obavijesti preporučenom poštom, elektronički ili osobno.

Analizom nisu utvrđeni problemi povezani s ispravljanjem ili ukidanjem zaštitnih mjera. Neke države članice navele su da nemaju takve slučajeve.

Međutim, slično izvješću o provedbi Direktive o europskom nalogu za zaštitu, ova analiza pokazuje da će razlike u propisima i praksama u pogledu nacionalnih zaštitnih mjera u EU-u vjerojatno spriječiti ostvarenje punog potencijala instrumenta i utjecati na uspjeh uzajamnog priznavanja naloga za zaštitu. Analiza pokazuje da je u određenim slučajevima teško odrediti primjenjuje li se Direktiva ili Uredba. Na primjer, u slučajevima u kojima jedan nalog za zaštitu uključuje nekoliko mjera različitih karaktera (građanskog, upravnog ili kaznenog).

Osim toga, iz ovog je izvješća vidljivo da u državama članicama ima prostora za jačanje informiranosti o Uredbi. Promicanjem informiranosti te pružanjem informacija i smjernica stručnjacima i dionicima na nacionalnoj razini moglo bi se pridonijeti boljoj primjeni Uredbe.